

55942531-4	16/11/2016	הארץ - כותרת	עמוד 13	1	8.51x35.76
בועז סנג'רו - ראש החטיבה למשפט פילי וקרימינולוגי - 26330					

בועז סנג'רו

שמחים לבשר שהמתמחים נכשלו

התנגדה או לרפורמה. שר החי" נוך באותם ימים, פרופ' אמ" נון רובינשטיין, ואחרים הביאו את הבשורה של פתיחת שערי ההשכלה הגבוהה לציבור הר" חב. כיום ניתן ללמוד משפטים לא רק באוניברסיטאות אלא גם במכללות, שרובן אינן מתור" קצבות. הדבר חולל שינוי חבר" תי עצום: בעוד שבעבר ההשכלה הרגילה של אדם צעיר, המתחיל בקריירה של עבודה, היתה תי" כונית בלבד (עם או ללא תעו" דת בגרות), כיום רבים הם בעלי השכלה אקדמית. מדובר בשינוי מבורך, שצפוי להיטיב מאוד עם החברה הישראלית.

רביעית, כאשר מאפשרים לימודי משפטים לא רק לקו" בץ מצטיינים המתקבלים ללמוד באוניברסיטה, אלא גם לאחרים, בהחלט צפוי שאוכלוסיית הסטו" דנטים תהיה הטרוגנית יותר. לכן האמירה של הלשכה שתלמידי המכללות נכשלים יותר מתלמי" די האוניברסיטאות, היא התפר" צות אווילית לדלת פתוחה לר" ווחה. אלא שגם אם יכולת השינון הממוצעת של תלמידי האוניבר" סיטאות גבוהה מזו של תלמידי המכללות, אין פירוש הדבר שמ" סיימי המכללות אינם משפטים טובים. כמי שלימד גם שם וגם כאן אוכל להעיד, כי תוכנית הלימו" דים זהה, הדרישות זהות, והמ" צטיינים במכללות צפויים להצ" טיין גם באוניברסיטאות — דבר הבא לידי ביטוי בכך שבסוף הש" נה הראשונה ללימודים האוני" ברסיטאות "חוטפות" מצטיינים מהמכללות.

חמישית, העובדה שאפי" לו בקרב בוגרי האוניברסיטאות הציון הממוצע של הבחינה היה הפעם נמוך מהרגיל — סביב 65% במקום סביב 95% — ושי" עור הנכשלים מקרבם היה כ-40%, מעידה על כך שהשאלון לא היה הוגן.

שישית, אציע את הסימול" ציה הבאה: אני מזמין את ראשי לשכת עורכי הדין לבחינת הסיום אצלי בקורס "דיני עונ" שיו", שתתקיים ב-16.2.17. הב" חינה איננה בודקת שינון סעיפי חוק ותקנות שכוחות אל, אלא הבנה עמוקה של התיאוריה העומדת מאחורי ההסדרים השונים, ויכולת לנתח אירוע בהתאם לכללים שנלמדו. אולי הישגיהם הנמוכים הצפויים בבחינה יאירו את עיניהם, והם יחדלו ממאמציהם הלא הוגנים להכשיל כמה שיותר מתמחים שעמלו שנים על לימודיהם.

שביעית, מכיוון שחוששני שראשי לשכה, המסתתרים מא" חורי אלמוניותם, לא יופיעו לב" חינה, אני קורא לכנסת להפקיע מלשכת (גילדת) עורכי הדין את הסמכות להכשיל מתמחים, לא" חר שמעלה באמון שניתן בה ופ" געה באופן לא מידתי בחופש העיסוק של אלפי מתמחים, בני" גוד לחוק יסוד: חופש העיסוק.

הודעה לעיתונות שפיר" סמה לשכת עורכי הדין ב-1 בנובמבר, היא מודי" עה על שיא חדש בשיעור הנכשלים בבחינות הלשכה, הנער" כות לאחר לימודי התואר הראשון במוסדות להשכלה גבוהה ותקופת התמחות במשרד פרטי או ציבורי, והמהוות תנאי מוקדם לקבלת רי" שיון עריכת דין. מתוך 2,481 מת" מחות ומתמחים שניגשו לבחינה האחרונה, רק 30% עברו אותה, כשהציון הממוצע הוא 57.

ראשי הלשכה לא זו בלבד שלא הביעו צער על כך שהפי" קו שאלון כה מכשיל, אלא אף לא הצליחו להסתיר את שמח" תם. בהודעה לעיתונות נאמר: "תוצאות הבחינה מדברות בעד עצמן, ומחזקות את המסקנה כי קיים פער גדול בין הישגי האוני" ברסיטאות להישגי המכללות". בראיון שהעניק הפחדן שהסתתר מאחורי התיאור "גורם בכיר בל" שכח", אשר פורסם בכמה עיתו" נים, הוא הביע סיפוק מהצמצום שהושג במספר עורכי הדין, הצ" ביע על ה"פנטז" של ריבוי שאלות על עדכוני חקיקה שכוחי אל, ואף התבדח על חשבון הנכשלים (למ" של, ב"כלכליסט" 2.11.16).

לשכת עורכי הדין עורכת סלקציה אכזרית ולא הוגנת

ראשית, כל מי שחיבר בחי" נות יודע שניתן לחבר בחינה קלה, בינונית או קשה ובכך לקבוע את אחוז הנכשלים. כשהציון הממוצע (57) כל כך קרוב לציון המעבר (65), ברור שמדובר בסלקציה אכזרית שנועדה לחסום בכוח את השער לפני מתמחות ומתמחים רבים, ולהגן על שכרם של חברי גילדת עורכי הדין. מכיוון שרבים מהאחרונים למדו במכללות, דו" מה הדבר לנוסעים שמיד לאחר עלייתם לאוטובוס מבקשים מה" נהג לסגור את הדלתות כי צפוף להם. לא בכדי נמנעת הלשכה מפ" רסום החציון — שהיה מוכיח את אכזריות הסלקציה.

שנית, אופיה של בחינת הלש" כה הוא טכני מאוד, וההצלחה בה מצריכה שינון רב ומיותר ואיננה משקפת הבנה מעמיקה של תחו" מי המשפט. בעידן שבו כל החו" קים והתקנות ניתנים לאיתור מידי במאגרי המידע ברשת, אין כל טעם בשינון. יש הרבה טעם בלימוד והבנת התיאוריה העומ" דת מאחורי ההסדרים השונים — אך הבנה זו כנראה כלל לא מע" ניינת את הלשכה.

שלישית, בעבר הלא רחוק ניתן היה ללמוד משפטים רק בשלוש אוניברסיטאות, שהפקו" לטות שבהן היו מצומצמות. ידו" עה היתה או התופעה של ילדיהם של עורכי דין אמידים, שלא" חר שלא התקבלו ללימודים ב" שראל נשלחו ללמוד משפטים בחו"ל. לכן לשכת עורכי הדין לא

פרופ' סנג'רו מלמד במרכז האקדמי למשפט ולעסקים ברמת גן